

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Рівень освіти – Другий (магістерський)
Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1
від 28 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Моніторинг та оцінювання якості освіти
Викладач (-і)	Канд.пед. наук. доцент Єгорова Інга Вячеславівна
Контактний телефон викладача	0970 500-74-07
Е-mail викладача	inha.yehorova@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3кредити ЄКТС –3 (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Обговорення індивідуально вибраних студентом питань з тематики лекційного курсу та самостійної роботи
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><i>Предметом</i> вивчення навчальної дисципліни «Моніторинг та оцінювання якості освіти» є цілісна системи теоретичних знань із моніторингу та оцінювання якості освіти. Викладання навчальної дисципліни передбачає формування у магістрів уявлень про сучасний стан моніторингу та педагогічного контролю в системі вищої освіти: розвиток педагогічного мислення, здатності до аналізу педагогічних явищ, вивчення теоретичних основ педагогічного контролю.</p>	
3. Метаціліна навчальної дисципліни	
<p>Мета: засвоєння студентами цілісної системи теоретичних знань із моніторингу якості освіти, формування їх готовності до практичної діяльності як майбутніх фахівців з процесів оцінювання в освітній галузі та застосування практичних навичок у професійно-педагогічній діяльності.</p> <p>Цілі курсу : розглянути навчальний процес (викладання дисциплін) на основі застосування моніторингу навчальних досягнень учнів, студентів; застосовувати моніторинг щодо визначення навчальних досягнень студентів; окреслити науково-теоретичні засади професійної компетентності майбутнього вчителя, викладача; спрямувати увагу студентів на необхідність вивчення технології здійснення моніторингу якості, його значущість для формування професійної компетентності майбутніх фахівців закладів освіти; сформувати алгоритм здійснення моніторингу якості підготовки і застосування результатів моніторингу для підвищення рівня професійної компетентності; розкрити зміст поняття «якість підготовки», з'ясувати стан проблеми оцінювання знань, умінь і навичок в сучасній теорії якості освіти; визначити зміст поняття «моніторинг» та узагальнити основні характеристики моніторингу як методу оцінювання якості знань; визначити та обґрунтувати критерії якості та рівні підготовки майбутніх викладачів ЗВО.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність -Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</p> <p>ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):</p> <p>СК 2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.</p> <p>СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком командив педагогічній, науково-педагогічній та</p>	

науковій діяльності.

СК 7.Критичнеосмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

Програмні результати навчання:

РН 1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.

РН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН 5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

РН 10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний / вибірковий
3	011 Освітні, педагогічні науки	другий	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам.робота
<i>Тема 1.</i> Становлення та розвиток моніторингу якості освіти. Характеристика основних понять моніторингу та оцінювання якості освіти. Умови ефективності моніторингу. Основні напрямки та об'єкти моніторингу. Основні завдання моніторингу. Етапи становлення моніторингу якості освіти.	2		4
<i>Тема 2</i> Моніторинг навчальної діяльності. Освітній моніторинг: напрями, функції та вимоги	2		4

до нього. Різноманітні підходи до класифікацій освітнього моніторингу. Види моніторингу. Типи та принципи моніторингу.			
<i>Тема 3.</i> Етапи моніторингових досліджень. Поетапне проведення моніторингу. Визначення та характеристики етапів. Аналіз результатів. Напрями застосування результатів моніторингу. Моніторинг і профорієнтаційна робота в навчальних закладах.	2		4
<i>Тема 4</i> Створення моніторингової системи. Визначення показників ефективності. Стабільність інструменту моніторингу. Показники що характеризують результати моніторингу. Характеристика моделей освітніх індикаторів.	2		4
<i>Тема 5.</i> Моніторинг систем управління якістю освіти ЗВО. Моніторинг навчально-виховного процесу (на прикладі школи). Специфіка моніторингу якості освіти в навчальному закладі. Використання рейтингу в моніторингових дослідженнях.	2		4
<i>Тема 6.</i> Підготовка спеціалістів в галузі освіти до участі і використання міжнародних програм оцінки якості освіти. Технології моніторингу якості освітнього процесу у ЗВО. Вимоги, функції, методи моніторингу якості вищої освіти. Історія становлення системи управління якістю ЗВО. Діяльність НАЗЯВО. Стратегія національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.	2		4

Тема 1. Становлення та розвиток моніторингу якості освіти		2	4
Тема 2. Моніторинг навчальної діяльності.		2	4
Тема 3. Етапи моніторингових досліджень		2	4
Тема 4. Створення моніторингової системи		2	4
Тема 5 Моніторинг навчально-виховного процесу в загальноосвітньому навчальному закладі		2	4
Тема 6. Моніторинг систем управління якістю освіти ЗВО		2	4
Тема-7. Підготовка спеціалістів в галузі освіти до участі і використання міжнародних програм оцінки якості освіти		2	4
Тема-8. Визначення показників ефективності. Групи показників ефективності. Стабільність інструменту моніторингу. Розповсюдження моніторингової інформації		2	4
Тема-9. Схеми і моделі моніторингових досліджень .Проекти Kassel Project та IPMA. НАЗЯВО.		2	4
Загалом	12	18	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни Загальна система оцінювання курсу	Поточний контроль 25 (усне та письмове оцінювання) Тести 10 Контрольна робота 5 Самостійна робота 10 50 - у сумі максимальна кількість балів Експертна робота – 50 балів Всього 100 балів
Вимоги до письмової роботи	Експертна робота, питання якої охоплюють всі розділи дисципліни. Максимальна кількість балів – 50.
Практичні заняття	Оцінюються по п'ятибальній системі
Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю (Екзамен) передбачають виконання студентом навчальної програми курсу з обов'язковим виконанням її складових (відвідування занять та підготовка до різних форм їх проведення. Мінімальна кількість балів для допуску

	доекзамену – 25 балів.
Підсумковий контроль	Форма контролю:екзамен; форма здачі: письмове тестування (50 завдань); структура завдання: 4 варіанти з однією правильною відповіддю, яка оцінюється в 1 бал.
7. Політика курсу	
Академічна доброчесність	Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті визначаються Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf Відпрацювання занять відбувається у системі mid-learn. URL: https://d-learn.pnu.edu.ua .
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Невідповідна поведінка під час заняття	Діяти відповідно до Положення про розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Нова редакція) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-OOP.pdf
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Неформальна освіта	Перезарахування результатів неформальної освіти відбувається

згідно ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Активне управління: сутність, характеристика, моніторингові системи. *кол. монографія* за заг. ред. Г.В. Єльнікової. Чернівці, 2009. 572 с.
2. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навч.-метод. посіб.* /авторський колектив: Завгородня Т.К., Нагачевська З.І, Савчук Б.П, Стинська В.В., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М.,Прокопів Л.М, Салига Н.М./ за заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів/. Івано–Франківськ, 2021. 400 с.
3. Байназарова О.О. , Ракчєєва В.В. Моніторинг та оцінювання якості освіти: *Методичний посібник*. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2009. 58 с.
4. Від контролю до культури якості: перезавантаження процесів забезпечення якості в українській вищій школі :*практичний посібник* / За ред. С. Гришко, Т. Добка, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. Львів : Компанія "Манускрипт", 2014. 168 с.
5. Гринькевич О. С.Управління конкурентоспроможністю вищої освіти в Україні : інституційний аналіз і моніторинг .*Монографія*.Львів : ЛНУ, 2018. 462 с.
- 6.Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України [головний ред. В.Г. Кремень]. Київ: ЮрінкомІнтер, 2008. 1040 с.
7. Імператив якості : вчимося цінувати і оцінювати вищу освіту [Текст]: *навч. посібник* / за ред. Т. Добка, М.Головянко, О.Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. Львів :Компанія "Манускрипт", 2014. 572 с.
- 8.Комплексна методика виявлення якості та ефективності навчальної літератури: технологія, процедури та досвід застосування [Фурман А.В.,Гірняк Г.С., Гірняк А.Н. Тернопіль : ВПЦ Економічна думка ТНЕУ, 2013. 74 с
9. Кондур О. С.Управління якістю освітніх систем в умовах глобалізації: теорія, методика організації, практика *монографія*Ів.-Франківськ : НАІР, 2018. 488 с.
10. Локальні системи управління якістю: світовий досвід та українські практики побудови / за ред. Т.Фінікова, В.Терещука. К. : Таксон, 2018. 316 с.
11. Лукіна Т. Моніторинг якості освіти : теорія і практика .Київ : Вид. дім «Шк. світ» : Вид. Л. Галіцина, 2006. 128 с.
12. Моніторинг стандартів освіти/ за ред. Альберта Тайджимана і Т. Невілла Послтвейта. Львів: Літопис, 2003. 328 с.
- 13.Моніторинг та оцінювання якості освіти: *навчально-методичний посібник до курсу* / авт.-упоряд. І.В.Єгорова. Івано-Франківськ, 2021. 141 с.
14. Моніторинг якості освіти: світове досягнення та українські перспективи / за заг. ред. О.І.Локшиної . К.: К.І.С, 2004. 128 с.
15. Моніторинг навчальної діяльності: *навчальний посібник*. / Д.М. Бодненко, О.Б. Жильцов, О.Л. Лещинський, Н.П. Мазур. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. 276 с.
- 16.Моніторинг якості освіти : світове досягнення та українські перспективи / за заг. ред. О. І. Локшиної. Київ. : К.І.С, 2004. 128 с.
- 17.Моніторинг інтеграції української системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти та наукового дослідження: моніторингове дослідження .*Аналітичний звіт / Міжнарод. благод. Фонд "Міжнарод. Фонд дослідж. освіт. політики"*; за заг. ред. Т.В.Фінікова, О.І.Шарова. К. : Таксон, 2014. 144 с
18. Національна доктрина розвитку освіти. Затверджено Указом Президента України від 17 квітня 2002 року № 347/2002.*Освіта України № 33* від 23 квітня 2002 р. С.4-6.
- 19.Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL.:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text>
20. Освіта впродовж життя: зарубіжний досвід та національна практика: монографія/ За заг. ред. Л.

- Прокопів, В. Стинської / Авторський колектив: Л. Прокопів, В. Стинська, Г. Білавич, Б. Савчук, І. Єгорова, В. Ковальчук, Ю. Москаленко, О. Гевко, С. Довбенко, Л. Бандура, І. Завулічна, М. Олексюк, Т. Паска, С. Юрченко. Івано-Франківськ: НАІР, 2022. 288 с. ISBN 978-617-8011-39-0
21. Про вищу освіту. Закон України від 01.07.2014р. URL: <https://docs.dtkr.ua/doc/1556-182>.
22. Про освіту. Закон України від 05.09.2017р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
23. Про наукову і науково-технічну діяльність. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
24. Стражнікова І.В., Завгородня Т.К. Експертна діяльність у галузі вищої освіти: методичні рекомендації до курсу. Івано-Франківськ, 2021. 44 с.

ДОДАТКОВА

25. Єгорова І.В. Моніторинг оцінювання якості вищої освіти, його основні завдання. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 36. Т.1 С.282-286.
26. Єгорова І.В. Проблема проектування навчального процесу у вищій школі. *Scientific Journal Virtus*. - Issue # 8, October, 2016, Published since 2014 / Cite Factor (Academic Scientific Journals); Scientific Indexing Services; International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF). С.65-68
27. Єгорова І.В. Методичні засади вивчення курсу «Моніторинг та оцінювання якості освіти» у процесі магістерської підготовки. *Матеріали Всеукраїнських педагогічних читань «Педагогічна освіта в Україні: традиції та сучасні виклики*. Івано-Франківськ. 2020. С.14-17.
28. Моніторинг якості освіти: принципи, форми, вимоги: *довідник-посібник*. Хмельницький: ХОІППО. 2013. 61 с.
29. Савчук Б. П., Єгорова І. В. «Освітній моніторинг» і «педагогічний контроль»: дефінітивний аналіз спільного та особливого. *Педагогічний альманах*. 2021. Випуск 49. С. 216-223.
DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi49.277>
30. Strazhnikova Inna, Yehorova Inha. Theoretical fundamentals of the educational process regionalization in higher education institutions of Ukraine. *Людознавчі студії*. Серія «Педагогіка» Human studies. Series of Pedagogy 11/43 (2020), 39-49
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/9107>
<https://doi.org/10.24919/2413-2039.11/43.220435>
31. Plakhotnik, O., Strazhnikova, I., Yehorova, I., Semchuk, S., Tymchenko, A., Logvinova, Ya., & Kuchai, O. (2022). The Importance of Multimedia for Professional Training of Future Specialists. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, 22(9), 43-50. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.9.7> WoS

Інформаційні ресурси

1. pidruchniki.ws/pedagogika
2. readbookz.com/books
3. pedagogika.ucoz.ua
4. ukrkniga.org.ua
5. www.refine.org.ua
6. Studentam.net.ua
7. Наказ МОН № 54 від 16.01.2020 року Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/71055/ або <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0154-20#Text>

Єгорова Інга Вячеславівна

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика